

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stg. tot het Verstr. van Bas. ond. op Geref. Grondsl.

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 29 november 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur/directie van de Stichting tot het verstrekken van basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag, gevestigd te Veenendaal. We hebben onderzocht of het bestuur/directie op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit. We beoordelen kwaliteitszorg op bestuursniveau; de kwaliteitszorg van de school maakt daar onderdeel van uit. Overal waar we 'bestuur' schrijven bedoelen we tevens de directie. Ook hebben we onderzocht of het bestuur financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur en de school laten op alle onderzochte standaarden voldoende kwaliteit zien. Na een onrustige periode met directiewisselingen bouwen het bestuur en het schoolteam samen aan een verdere verbetering van het onderwijs. Het bestuur heeft voldoende geld om het onderwijs nu en in de nabije toekomst te verzorgen.

Wat moet beter?

Het bestuur is er niet in geslaagd om in alle groepen een bevoegde leraar aan te stellen. Wij hebben het bestuur de opdracht gegeven dit punt zo spoedig mogelijk op te lossen.

Wat kan beter?

Het belangrijkste ontwikkelpunt voor de school en het bestuur is dat zij duidelijker kunnen zijn over de doelstellingen van het onderwijs en over welke resultaten zij willen behalen. Als zij kunnen aangeven wat zij precies willen bereiken, kunnen zij hierover ook beter het gesprek voeren met elkaar en met de ouders.

Vervolg

Wij zullen het punt van de bevoegdheid van de leraren in de komende tijd volgen. Daarnaast zal het bestuur volgens planning over vier jaar weer onderzocht worden.

Bestuur: Stichting tot het verstrekken van basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag, gevestigd te Veenendaal

Bestuursnummer: 42980

School onder bestuur: Dr. C. Steenblokschool

Totaal aantal leerlingen: 300

BRIN: 06KM

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	4
2.	Resultaten onderzoek op bestuurs-/directieniveau	7
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	12
	3.1. cbs "Dr.C. Steenblok"	12
4.	Reactie van het bestuur/de directie	14

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft op 4 en 6 september 2018 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Stichting tot het verstrekken van basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag, gevestigd te Veenendaal. Op 13 september 2018 is met het bestuur een feedbackgesprek gevoerd.

In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuurs-/ directieniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur/directie richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze standaarden te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens delen van de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij de Dr. C. Steenblokschool, de enige school van het bestuur. We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek.

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende zijn. Het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op (delen van) de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het verificatieonderzoek bij de school is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze school betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn beoordeeld op de school.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	
OP2 Zicht op ontwikkeling	
OP3 Didactisch handelen	
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP5 Onderwijstijd	
OP6 Samenwerking	
OP8 Toetsing en afsluiting	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat	
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten/Studiesucces	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	
KA2 Kwaliteitscultuur	
KA3 Verantwoording en dialoog	

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met de bestuursleden, de directieleden, de intern begeleiders, het toezichthoudend deel van het bestuur en met leden van de Adviesraad.

Bij het verificatieonderzoek op de school hebben we daarnaast ook gesproken met leerlingen, ouders en docenten en hebben we verschillende lessen bezocht.

In het startgesprek gaf het bestuur aan onder meer gericht te sturen op een goede aansluiting op het voortgezet onderwijs en op het bevorderen van de professionele cultuur op de school. Om die reden hebben we op de school de standaarden Toetsing en afsluiting en Vervolgsucces onderzocht. Daarnaast hebben we de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waaronder Kwaliteitscultuur, geverifieerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatieonderzoek bij de Dr. C. Steenblokschool.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur/directie op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuurs-/directieniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het oordeel is op het kwaliteitsgebied Financieel beheer op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat Kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau samenvalt met Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we de beoordeling hiervan achterwege op schoolniveau. De oordelen op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie staan in paragraaf 2.1.

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het
bestuur werkt niet
door tot op
school/opleidingsniveau

Het beleid van het
bestuur werkt volledig
door tot op
school/opleidingsniveau

Algemeen beeld

Bij de Stichting tot het verstrekken van basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag, gevestigd te Veenendaal en de onder de stichting vallende school, de Dr. C. Steenblokschool, is de identiteit leidend. Dit zien we bijvoorbeeld terug in de visie op het onderwijs en de rol van de leraar, in de werkwijze in de groepen, in het pedagogisch klimaat en in de documenten.

Het bestuur heeft een lastige en onrustige periode achter de rug, met diverse wisselingen in de directie. Met de komst van een nieuwe directeur en duidelijke afspraken over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden is er weer ruimte om te gaan bouwen aan de verdere verbetering van het onderwijs. Zowel in het bestuur als in het team van de school is een duidelijke beweging zichtbaar naar een meer gedeelde verantwoordelijkheid hiervoor.

Samenvattend oordeel

De sturing op kwaliteit is op orde en er is sprake van deugdelijk financieel beheer.

In de eerste plaats heeft het bestuur een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit. Ook is er een professionele cultuur en een open en transparante houding van alle betrokkenen. Ten slotte legt het bestuur intern en extern verantwoording af over de resultaten. Wel is zo dat het bestuur zich op elke standaard uit het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie nog verder kan ontwikkelen.

Ook het financieel beheer is in orde. Het bestuur heeft voldoende geld om de voortgang van het onderwijs op de school veilig te stellen.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Het bestuur heeft zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt op verbetering

We beoordelen de standaard Kwaliteitszorg als voldoende. Zoals hiervoor al genoemd heeft het bestuur een onrustige tijd achter de rug. In deze periode is de kwaliteitszorg op een lager pitje komen te staan, maar is men wel in voldoende mate blijven werken aan kwaliteitsverbetering. Het stelsel van kwaliteitszorg is nu opnieuw ingericht, gepland en deels ook al uitgevoerd. Het bestuur heeft hiermee voldoende zicht op de kwaliteit van het onderwijs.

De verantwoording van de directie aan het bestuur vindt vooral mondeling plaats. Er is regelmatig overleg, met een vaste planning van agendapunten. Een sterk punt van het bestuur is dat het zorgt voor input en betrokkenheid van derden. Zo heeft de school in de afgelopen jaren twee maal een externe audit laten uitvoeren. Ook is een beheerscommissie aan het bestuur toegevoegd die vanuit specifieke deskundigheid, bijvoorbeeld op financieel gebied, zorgt voor extra input.

Er is ook een aantal ontwikkelkansen te benoemen voor het bestuur. Ten eerste kan het bestuur afspreken bij haar rapportages uit te gaan van concretere doelen en eigen normen. Het gaat hierbij zowel over de rapportage van de directie aan het bestuur als van het bestuur aan de toezichthouder. Ten tweede kan het bestuur er aan werken de evaluatie van de opbrengsten en het verhogen van de resultaten van alle leerlingen nog meer een verantwoordelijkheid te maken van het gehele team. Ten derde voeren directie en ook bestuursleden lesbezoeken uit. De bevindingen daaruit zou men meer kunnen verzamelen op schoolniveau en gebruiken als input voor de kwaliteitszorg.

Een professionele cultuur met meer gedeelde verantwoordelijkheid is in ontwikkeling.

De standaard Kwaliteitscultuur is voldoende. Het bestuur hanteert de code Goed Bestuur en zorgt voor een transparante cultuur. Taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk verdeeld en vastgelegd. De school heeft een aantal specialisten en waar nodig haalt men kennis van buiten het bestuur. Het is duidelijk, uit de werkwijze en de gesprekken met het bestuur en de teamleden, dat de kwaliteitsverbetering op de school weer meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid is geworden. Hier ligt ook direct de belangrijkste ontwikkelkans: de teamontwikkeling op de school kan verder doorgezet en geborgd worden. De school kan het werken met specialisten, het leren van en met elkaar en het vormgeven aan collegiale consultatie verder ontwikkelen. Ook kan het bestuur er voor zorgen dat de personeelsleden een sterkere verbinding gaan maken tussen de schoolontwikkeling en hun eigen individuele ontwikkeling.

Bestuur en school verantwoorden zich over resultaten en ontwikkelingen.

Ook de standaard Verantwoording en dialoog hebben wij als voldoende beoordeeld. Het bestuur verantwoordt zich via het bestuursverslag naar ouders en overige belanghebbenden. De school doet dit middels haar schoolgids, het schoolplan en de ouderavonden. In de cyclus van verantwoording en dialoog functioneert de Adviesraad als een serieuze partner.

Ontwikkelpunten zijn er ook. Het bestuur kan interne verantwoordingslijnen verder vormgeven en bestendigen. Zoals bij de standaard Kwaliteitszorg al is benoemd, gaat dit vooral over het duidelijker en concreter formuleren van eigen doelen en normen. Naarmate deze meer concreet zijn, kan het bestuur zich daarover ook beter verantwoorden. Ten tweede kan het bestuur ook meer duiding geven aan behaalde resultaten, door aan te geven of zij tevreden is met bepaalde resultaten en waarom dat wel (of niet) zo is.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid.

Op basis van de informatie uit het bestuursverslag en de beoordeling van de accountant stellen wij vast dat het bestuur voldoende geld heeft om het onderwijs nu en in de nabije toekomst te verzorgen, verstandig met zijn geld omgaat en zich bij het verkrijgen en het besteden van zijn geld houdt aan wet- en regelgeving. Wij beoordelen het financieel beheer dan ook als 'voldoende'.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
School		
Wij hebben gezien dat er twee onbevoegde leraren voor de klas staan. De school voldoet daarmee niet aan artikel 3 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO).	Wij geven het bestuur de opdracht binnen zes werkweken na vaststelling van dit rapport de bevoegdheid van de leraren in overeenstemming te brengen met de wettelijke vereisten die in de bevoegdheidsregelingen zijn gesteld aan het onderwijzend personeel in het basisonderwijs. Indien u niet in staat bent een bevoegde leraar binnen zes werkweken aan te stellen vragen wij u ons een plan van aanpak toe te sturen waarin u aangeeft hoe u deze situatie binnen uw organisatie zo snel mogelijk gaat oplossen en hoe u in de tussentijd zorgt dat de onderwijskwaliteit voldoende is gegarandeerd.	Wij gaan na of het bestuur aan deze opdracht voldoet.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

In dit hoofdstuk staan de bevindingen van het verificatieonderzoek dat wij op 4 en 6 september 2018 op de Dr.C. Steenblokschool uitvoerden. Wij onderzochten de standaarden OP8 Toetsing en afsluiting en OR3 Vervolgsucces.

3.1. cbs "Dr.C. Steenblok"

Onderwijsproces	O	V	G
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

De school zorgt voor een zorgvuldige toetsing en afsluiting

We beoordelen deze standaard met een voldoende. De school zorgt voor een regelmatige toetsing van de kennis en vaardigheden van alle leerlingen. Dit doet zij voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. De leraren hanteren daarbij een zorgvuldige procedure, conform de voorschriften, en volgens een jaarlijks vastgestelde planning. Ook maken alle leerlingen in leerjaar 8 een eindtoets en krijgen zij een advies voor het vervolgonderwijs. De school heeft voor deze advisering een duidelijk protocol opgesteld en werkt vervolgens zorgvuldig conform dit protocol. Bij de advisering voor het vervolgonderwijs zijn nu de leerkrachten van de groepen 7 en 8 betrokken. Een ontwikkelpunt voor de school is om de kennis over het voortgezet onderwijs en de adviesprocedure te verbreden in het team. Ook kan de school (delen van) het protocol beschikbaar maken voor de ouders. Beide ontwikkelpunten heeft de school al in haar vizier. Tot slot kan de school, vanuit de evaluaties over het vervolgsucces van haar leerlingen verder werken aan het verhogen van de kwaliteit van haar adviezen.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR3 Vervolgsucces			•	

De school heeft contact met het voortgezet onderwijs en weet hoe haar leerlingen daar presteren

We beoordelen de standaard Vervolgsucces met een voldoende. De school zorgt voor een warme overdracht van haar leerlingen naar het voortgezet onderwijs. Vervolgens verzamelt zij bij de scholen voor voortgezet onderwijs informatie over hoe haar oud-leerlingen zich daar ontwikkelen.

Zij heeft daarbij extra aandacht voor het volgen van zorgleerlingen. Ook bespreekt zij met het voortgezet onderwijs hoe de aansluiting is voor bepaalde vakken en/of vaardigheden, zoals bijvoorbeeld het Engels, de werkwoordspelling en het agendagebruik.

Naast deze positieve punten zijn er ook twee punten waarop de school zich nog verder kan ontwikkelen. Zo stelt de school vast dat een aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs op- of afstromen. Zij heeft hiervoor echter geen eigen normen vastgesteld en kan dus nu ook niet bepalen of zij tevreden kan zijn met deze op- en afstroom. Ten tweede kan de school de aansluiting van haar leerlingen op het voortgezet onderwijs nog verder volgen en verrijken. Zo zou zij bijvoorbeeld haar oud-leerlingen actiever hierbij kunnen betrekken. Ook kan zij gaan volgen of bepaalde maatregelen, zoals het invoeren van een nieuwe methode voor Engels, de aansluiting vergemakkelijken.

Overige wettelijke vereisten

Wij zijn geïnformeerd over het feit dat er twee onbevoegde leraren voor de klas staan. De school voldoet daarmee niet aan artikel 3 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO).

De inspectie is goed op de hoogte van de problemen rondom het lerarentekort in het basisonderwijs. Scholen hebben echter niet de mogelijkheid om af te wijken van de wetgeving en de inspectie heeft niet de bevoegdheid om dit toe te staan.

Van belang is vooral dat bestuur en school er alles aan doen om de problemen, binnen de mogelijkheden die er zijn, zo goed mogelijk op te lossen.

Samen met besturen, bonden en gemeenten werkt de landelijke overheid aan het tegengaan van het tekort.

4 . Reactie van het bestuur/de directie

Het bestuur van de Dr. C. Steenblokschool kan zich vinden in de hierboven beschreven resultaten van het inspectieonderzoek. Het onderzoek heeft geen verrassingen opgeleverd en is op constructieve wijze verlopen. De resultaten komen overeen met het aanwezige zelfbeeld.

Bestuur en school zijn positief over de constatering dat er voldoende kwaliteit wordt getoond op de onderzochte standaarden. Er is voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en een goede basis (w.o. een professionele cultuur en een transparante houding van alle betrokkenen) om deze kwaliteiten verder uit te bouwen.

Het bestuur en de school zullen deze onderzoeksbevindingen betrekken in de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en onderwijskwaliteit.

In de komende jaren willen wij werken aan:

- Het concreter uitwerken, vastleggen en uitdragen van onze ambities;
- Consequenter periodiek meten van de onderwijsresultaten;
- Formaliseren van de rapportages aan de betrokkenen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

